

-Moció que presenta el grup municipal Fem Poble per una mobilitat inclusiva a Sant Pere de Ribes.

La vía pública i el transport públic, per definició, ha de comptar amb un ús accessible a qualsevol persona. És per això que, encara que no tots els usuaris tinguin necessitats especials. La integració d'estratègies d'accessibilitat universal es troba en els principals reptes a afrontar per part de les diverses institucions per aconseguir una mobilitat i un urbanisme inclusiu que tingui en compte en especial als col·lectius més vulnerables. I és que, en realitat, és innegable que tots i cadascun de nosaltres tenim dret a utilitzar els serveis públics, siguin quals siguin les nostres necessitats, perquè per a això són públics.

En aquest sentit, aconseguir un entorn lliure de barreres permet millorar les relacions socials i la qualitat de vida de les persones a més de proporcionar una major autonomia i seguretat. Normalment els col·lectius més afectats per aquesta problemàtica són les persones d'avançada edat, amb discapacitat o amb mobilitat reduïda. Però també n'hi han altres tipus de barreres com les que poden patir les persones amb autisme o amb altres capacitats intel·lectuals o de diversitat funcional.

És per això que és molt important donar a conèixer els diferents tipus de barreres ja siga arquitectòniques com visuals o sonores que podem trobar amb la finalitat d'aconseguir una accessibilitat real i, d'aquesta manera, evitar que les persones pateixin aïllament o exclusió social.

Entenem que ara que s'està debatent el pla de reactivació i que es tornarà a apostar per inversions a la vía pública, al igual que també en el debat dels fons "Next Generation", és el moment d'apostar per implementar una mobilitat inclusiva i amable amb diversos col·lectius vulnerables, des de la implantació de pictogrames per a persones amb TEA i altres capacitats intel·lectuals, com la eliminació de barreres arquitectòniques i la inclusió de més baranes per a gent gran i persones amb mobilitat reduïda, així com la implantació de camins escolars per la infància. Apostem per una estratègia transversal que beneficiï a la majoria de col·lectius vulnerables. I és que totes les millores que fem a la vila per atendre a un col·lectiu específic acaben beneficiant a tots els veïns i veïnes de la vila.

És important citar en aquest sentit la llei catalana 13/2014 sobre l'accessibilitat que en el seu article 1 diu: " L'objecte d'aquesta llei és: a) Establir les condicions d'accessibilitat necessàries perquè els espais d'ús públic, els edificis, els mitjans de transport, els productes, els serveis i els processos de comunicació garanteixin l'autonomia, la igualtat d'oportunitats i la no-discriminació de les persones amb discapacitat o amb altres dificultats d'interacció amb l'entorn."

c) Promoure la utilització de productes de suport a l'accessibilitat que millorin la qualitat de vida de les persones amb discapacitat o amb altres dificultats d'interacció amb l'entorn.”

I a l'article 3 especifica “Als efectes del que disposa aquesta llei, s'entén per: Barreres en la comunicació: barreres que limiten o impedeixen l'expressió i la recepció d'informació o de missatges, sia en la comunicació directa, sia en els mitjans de comunicació.”

Article 5. Competències dels ens locals

1. Correspon als municipis: (...)

b) Elaborar, aprovar i executar el pla municipal d'accessibilitat i les revisions corresponents, i també els plans d'actuació i gestió en àmbits concrets amb afectacions en matèria d'accessibilitat, i determinar anualment les actuacions que s'han de dur a terme i el pressupost corresponent.”

Article 34. Condicions d'accessibilitat dels elements d'informació i de senyalització

1. Els espais i els serveis d'ús públic han de disposar dels elements d'informació i de senyalització, tant als espais interiors com exteriors, que permetin a les persones amb discapacitat de percebre la informació rellevant d'una manera autònoma, i han de disposar també dels mitjans de suport adequats per a facilitar-los la comunicació i la interacció bàsiques i essencials per a l'ús del servei o l'espai esmentats.

2. Els estudis de seguretat i els plans d'emergències dels espais i els serveis han de determinar els procediments d'avís i els mitjans de suport necessaris per a les persones amb discapacitat.

La llei a més concreta que els ens locals han d'executar els plans d'accessibilitat en els terminis següents, a comptar de l'entrada en vigor del reglament de desplegament d'aquesta llei:

a) Vuit anys, els municipis de més de cinquanta mil habitants.

b) Dotze anys, els municipis d'entre vint mil i cinquanta mil habitants (el cas de Sant Pere de Ribes).

c) Quinze anys, els municipis de menys de vint mil habitants.

IMPLANTACIÓ DE PICTOGRAMES IL·LUSTRATIUS PER A ELIMINAR BARRERES DE COMUNICACIÓ A PERSONES AMB TRANSTORN DE L'ESPECTRE AUTISTA (TEA I ALTRES COL·LECTIUS VULNERABLES)

En aquest sentit trobem que col·lectius com els de les persones amb autisme trobem que sovint no es tenen en compte a l'hora d'implementar polítiques per reduir aquestes barreres. Així com la necessitat de la reducció i pacificació del trànsit per fer unes ciutats i pobles més habitables i sostenibles.

L'autisme és una condició del neurodesenvolupament, que s'inicia a la infància i perdura al llarg del cicle vital. Actualment es diagnostica amb autisme a 1 de cada 68 individus, de manera que un percentatge alt de la població presenta aquesta condició. És un trastorn complex que comprèn un grup heterogeni de trastorns, tant en etiologia, com en la manifestació i evolució de la simptomatologia en les diferents etapes del desenvolupament. Les dificultats d'aquesta condició recauen principalment en la capacitat de comunicació i per establir relacions socials, així com en la presència de patrons de conducta, interessos i activitats restringides i/o repetitives.

L'Atenció Primerenca és el conjunt d'intervencions dirigides a la població infantil de 0-6 anys, a la família i a l'entorn, que tenen per objecte donar resposta el més aviat possible a les necessitats transitòries o permanents que presenten els infants amb trastorns en el seu desenvolupament o que tenen un alt risc de presentar-los. La detecció precoç de l'autisme i la instauració d'un programa d'atenció primerenca, en tots els entorns de desenvolupament de l'infant, millora el pronòstic de la simptomatologia característica de l'autisme, les habilitats cognitives i l'adaptació funcional de l'entorn, i redueix les dificultats que pugui presentar la persona amb autisme en la vida adulta. Poder tenir-hi accés, és un dret bàsic i essencial recollit en l'article 25 de la Convenció Internacional dels drets de les persones amb discapacitat. Cal destacar que una vegada es confirma un diagnòstic d'espectre de l'autisme, hi ha un impacte en el nucli familiar. Es genera una gran incertesa sobre què fer o què passarà quan els seus fills i filles compleixin els 6 anys, ja que és a partir d'aquest moment quan conviuen amb una realitat que hauria de preocupar a tots, ja que si bé l'atenció primerenca s'emmarca dins de la salut, és en l'àmbit educatiu on tot es complica, doncs un cop passada l'edat de 6 anys recau en els centres educatius la responsabilitat de tenir aules, professorat i professionals per poder atendre nens i nenes amb espectre autista. Assumint que les competències en matèria educativa i sanitària no recauen en els municipis, els ajuntaments poden dur a terme, dintre de les seves possibilitats, actuacions, campanyes d'informació i/o conscienciació que permetin millorar la qualitat de vida de les persones amb TEA.

Aconseguir la plena inclusió a la societat és el gran repte al qual s'enfronten diàriament les persones amb Trastorn de l'Espectre de l'Autisme i els seus familiars. Per fer-ho possible requereixen que l'entorn sigui més amigable per les persones amb autisme. Diversos estudis estimen que l'autisme s'expressa de forma diferent segons com sigui l'entorn, si és més o menys facilitador, proporcionant més o menys suports. Aquesta condició no tan sols està determinada per les capacitats cognitives de l'individu, sinó també pel context en el qual intervé i participa. D'aquesta manera, és necessari que l'entorn s'adeqüi a les necessitats que presenten les persones amb autisme, adoptant mesures facilitadores i de suport en aquelles activitats en les quals la persona pot presentar més dificultats.

Quan les persones presenten dificultats per a comunicar-se, s'enfronten en un entorn desconegut i canviant, on la informació no és clara i veuen compromesa la seva participació en la societat. El fet de poder expressar els propis interessos, sentiments i/o necessitats facilita l'autonomia personal, la participació en el context (familiar, escolar o social) i l'autoconcepte. Per contra, no poder-ho dur a terme comporta dificultats per a conèixer, comprendre i accedir a tot allò que els envolta. Per a aquestes persones, la comunicació augmentativa i les ajudes visuals poden ser una eina facilitadora per millorar la seva percepció, comprensió, accessibilitat i comunicació.

Dur a terme adaptacions en l'entorn, incorporant més informació visual i senyalitzacions als espais públics, ajuda a què les persones amb diversitat funcional, entre les quals es troben les persones amb autisme, duguin a terme la seva vida diària de una forma més segura i independent. Disposar de suports visuals i de mesures d'accessibilitat cognitiva minimitzen les dificultats i possibiliten l'accés a la informació. D'aquesta manera, les persones amb autisme perceben els entorns amb més estabilitat, comoditat i accessibilitat. Aquest fet augmenta la participació social i la autonomia d'aquest col·lectiu, i en conseqüència, es minimitzen les dificultats de caire emocional i/o ansiós. Amb tot això, volem destacar que en l'entorn hi ha presència de barreres quant a comunicació, que poden comprometre l'autonomia i la participació de l'usuari a l'hora de dur a terme gestions o activitats en dependències públiques.

Els suports visuals realitzats amb pictogrames faciliten la comprensió del missatge i l'expressió, ajuden a estructurar el temps i l'espai, així com a comprendre i planificar les accions. En algunes poblacions, han instaurat pictogrames al·lusius a fi d'eliminar barreres cognitives i de comunicació, en espais comunitaris, tals com monuments, edificis públics (ajuntament, agència tributària, etc.), col·legis, centres de salut i hospitals. Aquest suport permet a les persones amb TEA identificar adequadament la referència que estan veient, amb el que això suposa, de manera que resulta una eina facilitadora per a la seva integració social, ja que els pictogrames són per a aquestes persones una gran eina d'ajuda per a la comunicació amb el seu entorn i els seus símbols representen realitats que de vegades són complicades de comprendre per a les persones que pateixen aquesta condició.

Cal tenir en consideració, que aquest suport no només resulta d'ajuda per les persones amb autisme, sinó que pot beneficiar a altres col·lectius, tals com les persones nouvingudes; amb lesió i/o dany neurològic; amb discapacitat intel·lectual, amb un Trastorn de Desenvolupament de Llenguatge (TDL), gent gran o persones que pugui presentar una malaltia amb un procés neurodegeneratiu.

INCLUSIÓ DE SANT PERE DE RIBES DINS DEL PROGRAMA "CIUTATS AMIGUES DE LES PERSONES GRANS"

El programa "Ciutats Amigues amb les persones majors", promogut per l'OMS, proporciona criteris emmarcats en el paradigma de l'envelliment actiu per a promoure la inclusió i la participació de les persones majors en tots els àmbits de la vida comunitària.

Una ciutat amigable amb els majors és aquella que incorpora en la seva planificació de polítiques i programes municipals la perspectiva de les persones majors. En la pràctica implica que la ciutat ha de treballar per a adaptar les seves estructures i serveis perquè siguin accessibles i inclusius per a les persones majors, reconeixent les seves necessitats i capacitats diverses. És per això, que resulta indispensable la implicació i el treball transversal de les diferents àrees que integren el consistori.

El programa s'estructura en 3 eixos d'intervenció: entorn físic, entorn social i serveis municipals. Aquests eixos abasten 8 dimensions: serveis socials i de salut; relacions de suport i ajuda mútua; respecte, desigualtats i condicions d'inclusió; comunicació i informació; participació social i cívica; mobilitat i transport; accessibilitat i ús dels espais públics i privats; i habitatge.

Aquest programa proporciona criteris per a la promoció i planificació de la participació de les persones majors en el desenvolupament de projectes dirigits a la millora de l'entorn urbà, social i cívic, així com dels serveis municipals orientats a fer front al repte del canvi demogràfic i l'envelliment de la població.

El suport tècnic es concreta a oferir acompanyament en una de les etapes diferenciades del programa, corresponents a tres tipus d'actuacions:

- Suport a l'elaboració del diagnòstic i del pla d'acció "Ciutats amigues amb les persones majors".
- Suport a la implementació del pla d'acció del projecte "Ciutats amigues amb les persones majors" (espais de millora).
- Avaluació del projecte "Ciutats amigues amb les persones majors".

Objectius

- Promoure ciutats i entorns accessibles i inclusius per a les persones majors que facilitin la seva participació d'en tots els àmbits de la vida comunitària.
- Proporcionar criteris per a la definició, realització del procés de diagnòstic i avaluació del grau de amigabilitat de les ciutats i comunitats cap als ancians.
- Aportar estratègies per a la dinamització de les plataformes de participació.
- Oferir espais de millora contínua per a l'intercanvi de bones pràctiques i per a generar processos de reflexió estratègica amb els equips de professionals que lideren els projectes.
- Desenvolupar mètodes per al seguiment i avaluació del grau de desenvolupament de les actuacions, per a fer de les ciutats un lloc més amigable amb totes les edats.

IMPLANTACIÓ DELS CAMINS ESCOLARS

El Camí escolar és una iniciativa que pretén promoure i facilitar que els nens i les nenes vagin a l'escola a peu i de forma autònoma. Tanmateix, i des d'una mirada més àmplia, pot entendre's com una estratègia educativa que fomenta l'educació en valors des del respecte, la responsabilitat i la solidaritat.

En aquest sentit, es tracta d'un projecte educatiu, transversal, participatiu i de transformació de l'espai públic i els hàbits de mobilitat en el que, d'una banda, es condicionen un conjunt d'itineraris còmodes, agradables i segurs que permeten als infants i a les seves famílies realitzar els trajectes casa-escola en modes eco-movibles i, d'una altra, es desenvolupen un conjunt d'accions pedagògiques i ciutadanes que busquen transformar l'entorn del barri en un espai amable i sensibilitzar i conscienciar implicant a tota la comunitat (infants, pares/mares, mestres, veïns, institucions locals, comerciants, associacions de barri, etc.).

Amb el projecte de Camins escolars es busca fomentar l'autonomia dels infants partint de la lògica que anant sols a l'escola guanyen confiança i aprenen a ser ciutadans responsables. Fent-los responsables dels seus propis desplaçaments estem proporcionant als infants les eines necessàries pel seu desenvolupament en societat capacitant-los per prendre les seves pròpies decisions i contribuint al seu desenvolupament maduratiu.

El projecte de Camí escolar també busca contribuir a recuperar l'espai públic com a lloc de relació, de joc, d'aprenentatge, d'experiència i de convivència. La pèrdua d'aquest espai ha privat a la infància del lloc d'aprenentatge per excel·lència, el carrer. La presència de nens i nenes a l'espai públic genera confiança i seguretat la qual cosa redunda en una percepció de seguretat col·lectiva que permet la reapropiació de l'espai públic per part de la ciutadania.

Un dels objectius del Camí escolar és sensibilitzar i educar els infants però també a la resta de ciutadans en els hàbits de la mobilitat sostenible i segura. Aquest fet, a llarg però també a mig i curt termini, ha de permetre contribuir a la millora ambiental de l'entorn. Sens dubte, la reducció dels índexs de contaminació atmosfèrica i sonora però també d'ocupació de l'espai públic per activitats agressives pot ajudar a incrementar la sensació de confort i seguretat que tots els ciutadans desitgem.

El Camí escolar també ha de permetre desenvolupar la consciència crítica dels infants i fomentar l'esperit propositiu en la millora de l'entorn. Sovint, en matèria de mobilitat, als infants se'ls dona un paper passiu en el que únicament es pretén que assimilïn les regles de comportament a l'espai públic, les normes de circulació. Però els infants han de poder desenvolupar un esperit crític que els permeti valorar o posar en crisi aquells

elements de l'espai públic i de la mobilitat que els afecten directament. El sentiment de pertinença és important en el marc d'una societat que pretén viure en comunitat i col·lectivitat. En aquest sentit, des del projecte de Camí escolar també es treballa per promoure que els infants coneguin i s'identifiquin amb l'entorn perquè el sentin com a propi la qual cosa farà que el respectin i el defensin.

A Sant Pere de Ribes, els camins escolars han estat una demanda històrica de les AFAs i dels Centres educatius, portant-se a tractar en molts cops al Consell Escolar Municipal. És una demanda que arreu al país s'ha incrementat, degut a la necessitat de recuperar l'espai pels infants.

Des de la Diputació de Barcelona (DIBA) s'està fomentant la seva implantació amb diversos projectes donada la seva repercussió i necessitat, des de vora el 2010. Així mateix ho recull un estudi de la DIBA: "el Camí escolar és una eina útil per a fomentar els hàbits de mobilitat sostenibles i saludables entre els infants però també entre la resta de membres de la comunitat educativa i dels ciutadans. A més, pot contribuir a consolidar els processos de participació ciutadana establint un marc de treball comunitari, pot formar part d'una estratègia educativa més àmplia que fomenta l'educació en valors des del respecte, la responsabilitat i la solidaritat, pot ser entès com una aposta estratègica per a recuperar l'ús de l'espai públic per als vianants, i pot, en definitiva, esdevenir el detonador d'un procés de canvi social i cultural de més abast que el del propi projecte. Per totes aquestes raons es recomana seguir apostant per aquesta eina"

És per això que demanem al ple de Sant Pere de Ribes el compliment dels següents acords:

ACORDS

1. Que l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes es convocarà i es reunirà amb les entitats i associacions locals i comarcals de persones amb TEA i altres col·lectius vulnerables per establir una sèrie per redactar i dibuixar les necessitats i mesures necessàries per desenvolupar una mobilitat i un urbanisme inclusiu al municipi en una comissió específica per una mobilitat inclusiva.

2. Que es buscarà un sistema per a que en aquesta comissió s'inclouï no només a portaveus d'entitats i experts tècnics, sinó també a persones afectades dels propis col·lectius per tal de poder escoltar a la persones vertaderament afectades per tal de que opinin i fer-los participes de les propostes i del pla.

3. Que l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes prendrà les mesures necessàries per l'estudi i posada en marxa, en col·laboració transversal amb les entitats i associacions locals i comarcals de persones amb TEA i representants d'altres col·lectius vulnerables

per a la implantació d'una sèrie de pictogrames il·lustratius i informatius col·locats estratègicament als municipis; senyalitzant llocs públics com escoles, centres mèdics, transport urbà, dependències municipals, esportives, parcs infantils i edificis emblemàtics, així com senyalitzacions en la via (en passos de peatons), de cara a eliminar barreres de comunicació i millorar en conseqüència, el trànsit en la vida diària de les persones amb diversitat funcional, incloses les persones amb trastorn de l'espectre autista.

4. L'Ajuntament i les entitats col·laboradores pretenen que aquesta iniciativa serveixi especialment per a persones amb TEA, diversitat funcional i deteriorament cognitiu, gent gran, i nens i nenes que comencen a transitar per la vila. La nova senyalització està pensada perquè tothom presti més atenció a l'hora de creuar els passos de vianants.

5. El compromís d'incloure formació específica per als treballadors i treballadores de l'administració pública respecte com tractar i adaptar-se als col·lectius amb diversitats funcionals.

6. La creació d'una taula de treball dins el Consell Escolar Municipal per portar endavant el projecte de Camins Escolars, on es coordinarà i es definirà el procés d'elaboració i implantació.

7. Que L'Ajuntament de Sant Pere de Ribes comunicarà l'aprovació d'aquesta moció i el compliment d'aquests acords a les entitats i associacions esmentades i als mitjans de comunicació locals i comarcals.

Defensa la moció el regidor, Sr. Alejandro Conde Poveda.

Després d'un debat es sotmet la moció a votació, el Ple de la Corporació acorda la seva **aprovació** per unanimitat dels vint-i-un membres que la componen.